

เทศน์เช้า วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

คนเราเกิดมานี้จะมีวาสนามาก อากาครบ ๓๒ ต้องร่างกายแข็งแรงนี้บุญ มนุษย์สมบัติ
ใจ มนุษย์สมบัตินี้บุญมากนะ เพราะอะไร? มันต้องเวียนตายเวียนเกิด เพราะจิตมันไม่มีที่สิ้นสุด
จิตมันต้องเปลี่ยนเป็นธรรมชาติของมัน ตัวจิตนี้ปิดกั้นมันไม่ได้ มันจะต้องเป็นอย่างนั้น เพราะ
ความรู้สึกเรากล้ามมันปิดกั้นได้นะ เรามันบังคับให้เรามีความสุขสิ เวลาเราทุกข์เรามันบังคับให้มันได้นะ
เพราะเราคนเข้มแข็งมีนะ คนแข็งแรงนะมีมาก คนใจแข็งนะมี แต่เขาก็บังคับไม่ได้หรอก ถึง
ที่สุดนะน้ำตาตกใน น้ำตาตกในเพราะอะไร? เพราะมันรู้อยู่ แต่ความเข้มแข็งมันเป็นจาก
ภายนอก แต่ถ้ามันเป็นธรรมชาติมันจะเข้าไปชะล้างจากข้างในเลย มันนิ่มนวล มันเป็นคุณธรรม
มาจากความรู้สึกใจ อกุศล - กุศลใจ

อกุศลนะ อกุศลถ้ามันคิดมามันรู้ว่าเป็นอกุศล คนเรานะแบบว่าถ้าอาบเหงื่อต่างน้ำ
ทำงานจากภายนอก เวลาทุกข์จนเจ็บใจนั้นก็คิดว่าอย่างนี้เป็นความทุกข์ เวลาผู้ที่บริหารนะ ดุติ ดุ
อย่างจักรพรรดิ อย่างกษัตริย์ ต้องรับผิดชอบประเทศ ความอาลัยอาวรณ์ของพระปิยะ ร. ๕ เห็น
ไหม ชาวบ้านเขาหลับเขานอนกันหมดแล้ว นั่งอยู่ราชวังนี้แบกประเทศทั้งประเทศนะ เพราะ
ท่านเขียนไว้ในจดหมายเหตุใจ ชาวบ้านเขาได้พักได้ผ่อนกัน ทำไมเราต้องมาทุกข์มาร้อนใจ
เวลาประเทศชาติมีปัญหาขึ้นมา แบกประเทศชาติทั้งประเทศเลย แล้วเป็นสมบูรณาญาสิทธิราช
ไซ้ใหม่ เป็นผู้รับผิดชอบประเทศชาติเลย

เวลามันคิดจากภายในเห็นไหม ความทุกข์จากภายใน เวลามันละเอียดๆ อย่างนี้ เวลาเป็น
กุศล-อกุศลจากหัวใจ ถ้าเราไม่รู้เพราะเป็นอวิชชา เพราะเราไม่รู้ เราไม่คิดถึงความคิดเรา คิดว่า
ความคิดเป็นความลับใจ ความลับเราคิดว่าไม่มีใครรู้กับเรา แต่มันทุกข์กับเรานะ มันเผาเรา
แต่ถ้ามันเป็นความดีมันก็เป็นความสุขกับเรา แต่ความสุขมันไม่เกิดบ่อยนัก มันจะเกิดแต่ความ
ทุกข์มาตลอดเวลา สิ่งนี้ถ้าเป็นคุณธรรมมันเกิดจากข้างใน เห็นไหม มันถึงไว้ใจได้ใจ สิ่งที่เป็น
นโยบาย สิ่งที่เป็นคุณธรรมมันไว้ใจได้

ทีนี้พอเกิดขึ้นมา สิ่งที่คุณงามความดีเกิดมา เกิดมาเป็นมนุษย์ เห็นไหม เกิดเป็นมนุษย์คุณ
มนุษย์เรา เห็นไหม พระในสมัยพุทธกาลนะเป็นพระอรหันต์ สิ่งที่ว่าร่างกายไม่สมประกอบก็มี
ร่างกายสมประกอบก็มี สิ่งที่สมประกอบเห็นไหม ร่างกายมันเป็นวิบากกรรม แต่หัวใจจะพิการ
จะไม่พิการขนาดไหน หัวใจมันก็มีโอกาส เห็นไหม มันมีโอกาสเหมือนกัน เราเจ็บไข้ได้ป่วย
เราแก่เฒ่า เรานอนภวานาก็ได้ เพราะอะไร? เพราะหัวใจมันไม่มีรูปมีร่าง ร่างกายมันมีรูปมีร่าง
แต่เวลาร่างกายรูปร่างเห็นไหม โลกเราเกิดมา มีเกิดร่างกายนี้คุณสมบัติ คุณสมบัตินะ รูปสมบัติ
คุณสมบัตินั้นเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาเพื่อไม่ให้เราน้อยเนื้อต่ำใจ เห็นไหม มันก็ย้อนกลับไปใจ
ถ้าเรามีรูปสมบัติดี เราเกิดมาเราก็มีหน้ามีตา เรามีทุกอย่างพร้อม มันถึงว่ามนุษย์สมบัติ

แต่ถ้าหัวใจนะ มนุสสเดรัจฉานโน มนุษย์เป็นเดรัจฉาน มนุสสเทโว มนุษย์เป็นเทวดา
มนุษย์นี้แต่จิตมันเป็นเทวดา เห็นไหม ความรู้สึกมันเป็นเทวดา ความรู้สึกมันเป็นเปรต
ความรู้สึกมันเป็นยักษ์เป็นมาร ถ้าความรู้สึกเป็นเทวดา ความรู้สึกเป็นพรหม เห็นไหม พ่อแม่เรา
นี่ ความรักของพ่อของแม่สะอาดบริสุทธิ์ เพราะพ่อแม่รักลูกไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่มีสิ่งใดแอบแฝง
ความรักของทางโลกเขา เขายังมีความต้องการของเขา เขายังมีเล่ห์เหลี่ยมของเขา เห็นไหม
เวลาเกิดในประเทศอันสมควร เกิดจากพ่อจากแม่ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก เป็นพระ
อรหันต์ของลูกแต่ไม่เป็นพระอรหันต์ของสาธารณะ เพราะเป็นลูกใจ ลูกของเราเรารักของเรา
แต่สาธารณะเรายังมีรักมีชิง เรายังมีเกลียดมีโกรธ เรายังมีเล่ห์เหลี่ยมอยู่

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเรา เป็นพระอรหันต์ของวิญญูะ เพราะเทวดา อินทร์พรหมยัง
มาฟังเทศน์ฟังธรรม ฟังเทศน์ฟังธรรมมาจากไหน? มันมาจากอริยสัจ อริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ
มรรค

ทุกข์คืออะไร? ทุกข์คือสิ่งที่มันกระทบกระเทือน ทุกข์สิ่งที่มันมีอยู่ ทุกข์เป็นภวาสวะ
ทุกข์คือแบกรับ

สมุทัยควรละ ละอะไร? ละต้นหาความทะยานอยาก ละความยึดมั่นถือมั่น ละความยึดว่า
ทุกข์ ทุกข์มันก็ต้องหายไปเป็นธรรมดา เพราะเราไปละที่เหตุ เห็นไหม

ละได้อย่างไร? ละด้วยมรรคญาณ นิโรธคือความดับทุกข์ ความดับ เห็นไหม ดับทั้งหมด
สิ่งต่างๆ มีอยู่ ร่างกายก็มีอยู่ จิตใจก็มีอยู่ มีอยู่ปกตินี้แหละ แต่ความทุกข์มันไม่มี

ความทุกข์ไม่มีเพราะอะไร? เพราะมรรคญาณมันเกิด ธรรมะมันเกิด เห็นไหม ธรรมะมันเกิดอย่างนี้ เราเกิดเป็นมนุษย์สมบัติ มนุษย์สมบัตินี้สำคัญมาก สำคัญเพราะอะไร? เพราะมันมีร่างกายคอยต้องการอาหาร เราต้องแบกรับภาระมัน มันเสื่อมสภาพเป็นธรรมดา เรามีโอกาสอยู่ชีวิต เห็นไหม เป็นเทวดา อินทร์ พรหม เขาไม่มีร่างกาย เขาเป็นทิพย์ทั้งหมด เขากินอาหารของเขากินอาหารทิพย์ เขาไม่มีการขับถ่ายอย่างเรา เขาไม่มีสินค้าซื้อขายแบบเรา เพราะอะไร? เพราะเป็นทิพย์สมบัติ เพราะทำบุญกุศลไป

ตกรรกอเวจี เห็นไหม มันเป็นบาปอกุศลทั้งหมด มันก็เป็นทิพย์เพราะมันเป็นนามธรรม แต่มันโดนบีบคั้นด้วยไฟนรก ไฟนรกอเวจีมันเป็นไฟของกรรม ไฟของกรรมไม่ใช่ไฟแบบโลกเรา ไฟแบบโลกเรามันดับได้ ไฟแบบนรกมันไม่ดับนะ คุณดูเวลาพวกเปรต ขนนี้หลุดออกไป กลายเป็นหอกเป็นหลาวทิ่มแทงเข้ามา ขนนี้หลุดออกไปกลายเป็นไฟเผาเราเข้ามา เผาเสร็จแล้วเผาจนมอดไหม้จนทุกขันธ์เหมือนคนตาย คือมันสลายไป แล้วก็ขึ้นมาใหม่เป็นเราอีก เป็นเราอีกอยู่อย่างนั้นไม่มีวันจบ ถ้ามันไม่มีจบ ไม่จบเวรจบกรรม

สิ่งนี้มันต้องคิดเหมือนกัน แต่เราเป็นมนุษย์ เห็นไหม เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยมันบีบคั้นมา สิ่งบีบคั้นมา สิ่งต่างๆ มาต้องการอาหาร โรคหิวเป็นโรคประจำตัว โรคหิวเป็นโรคปกติ โรคหิวมันจะบีบคั้นตลอดเวลาให้เราตื่นตัว ตื่นตัวให้การแสวงหา แสวงหามาเพื่ออยู่เพื่ออาศัย เพื่ออยู่อาศัยดำรงชีวิตไป ดำรงชีวิตไป ถ้าไม่มีศาสนาเหมือนสัตว์ตัวหนึ่ง สัตว์มันก็กินเหมือนเรา สัตว์มันก็หาอาหารเหมือนกัน สัตว์ก็ดำรงชีวิตเหมือนกัน สัตว์ก็ดำรงเผ่าพันธุ์เหมือนกัน สัตว์มันทำความดีของมันได้ สัตว์มันเลี้ยงลูกของมัน สัตว์เป็นหัวหน้าฝูง สัตว์ที่เมตตา สัตว์ที่ดูร้าย เห็นไหม สัตว์มันก็เหมือนมนุษย์นี้แหละ แต่วาระกรรมของเขา เขาเกิดเป็นเดรัจฉาน

แต่ของเรา เห็นไหม เราเกิดเป็นมนุษย์ เราเกิดเป็นมนุษย์เราก็คือเป็นสัตว์ประเสริฐ เราหาอยู่หากินของเรา เรามีปัจจัยเครื่องอาศัย เราต้องหาปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัยเครื่องอาศัยหามาดำรงชีวิต แต่เราเกิดมามีหัวใจนะ เราเกิดมาพบพุทธศาสนานะ เราเกิดมามีคุณธรรมนะ ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา”

ธรรมและวินัย ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราศึกษากัน เราศึกษาตีความด้วยความรู้สึก ตีความด้วยกิเลสของเรา ตีความด้วยอวิชชา ตีความด้วยไม่รู้ มันเลยเคลมว่าเข้าใจ

รู้หมด อ่านพระไตรปิฎกเข้าใจหมดเลย เราอ่านออกแต่เราไม่เข้าใจความหมายหรือ เราไม่
เข้าใจความหมาย กิณ รับประทาน เห็นไหม กิริยาเหมือนกัน แต่ก็ใช้กับคนต่างกัน จิต สมาธิ
ความเป็นไป

ปัญญาก็เหมือนกัน ปัญญาโลกๆ โลกีย์ปัญญา โลกุตตรปัญญา เห็นไหม สมาธิเป็นมัน
เป็นการวิตถกวิจารณ์ วิตถกวิจารณ์ว่าเป็นสัญญาอารมณ์ สมาธิของเรา สมาธิของผู้ไม่รู้ สมาธิสัจจะ
ความจริงมันจะสงบนิ่งของมัน มันจะมีพลังงานของมัน

ปัญญา ปัญญาเวลามันเกิดขึ้นมา ปัญญามันจะชำระกิเลส เห็นไหม เราอ่านชื่อมันออก แต่
เราไม่รู้หรือ ผู้ที่อ่านพระไตรปิฎกไม่เข้าใจเลย ไม่เข้าใจพระไตรปิฎก ๘ ประโยค ๑๐ ประโยค
๑๐๐ ประโยค อ่านพระไตรปิฎกก็ไม่เข้าใจพระไตรปิฎก อ่านชื่อมันออกแต่ไม่เข้าใจเลยถ้าไม่ได้
ประพฤติปฏิบัติ ถ้าเรามาประพฤติปฏิบัติเรารื้ออ้อนของเรา เห็นไหม เรามีวาสนาตรงนี้ไง

ธรรมและวินัยเราเกิดมาพบนะ เราเกิดมาพบธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา แล้วเราพบ
ครูบาอาจารย์ที่เข้าไปถึงคุณธรรมอันนั้นนะ แล้วก็เอาคุณธรรมนั้นมาตีแผ่ให้เราเข้าใจ ตีแผ่นะ ตี
แผ่ให้เราเข้าใจว่า “บุญเป็นอย่างนี้ กรรมเป็นอย่างนี้ ทุกข์เป็นอย่างนี้”

เราเกิดนะมีบุญหมด มีบุญหมดเพราะร่างกายเรา ๓๒ ครอบบริบูรณ์ แล้วเรายังมีศรัทธามี
ความเชื่อ ศรัทธาความเชื่อนะ หน้าที่การงานมันหน้าที่การงาน ไม่ใช่ปฏิเสธนะว่าปฏิบัติธรรม
แล้วจะต้องปฏิเสธหน้าที่การงาน หน้าที่การงานมันเป็นการดำรงชีวิต มันเป็นการหาปัจจัยเครื่อง
อาศัย แต่ถ้าใจมีคุณธรรมมันจะมีงานที่ลืกว่านั้นอีกชั้นหนึ่ง งานลืกก็คือว่าเราควบคุมใจเราได้
เราควบคุมความคิดได้ เราควบคุมได้ เราเปลี่ยนแปลงมันได้ เรายุทธามันได้ เห็นไหม รักษา
อริยทรัพย์ เพราะเวลาเกิดเวลาตายนี้ปฏิเสธนิจิตมันมาเกิดในครรภ์ของมารดา คือเกิดเป็นเรา เวลา
ทำความดีมันอยู่ที่ใจ มันเกิดตายไปพร้อมกันใจ

อริยภูมิ เห็นไหม เวลาเกิดนี่อีก ๗ ขาดิ อีก ๓ ขาดิ ไม่เกิดอีกเลย เห็นไหม มันอยู่ที่ใจ
เพราะใจมันตัวเกิด แล้วใจมันไม่เกิด ไม่เกิดเพราะเหตุใด? นี่ไง ธรรมอันนี้มันจะเข้าถึงใจ แล้ว
มันเข้าถึงเรา เห็นไหม นี่อริยทรัพย์ ทรัพย์อย่างนี้ควรแสวงหา แล้วคุณสิ เราทำมาหากิน เราต้องมี
ตลาด เราต้องมีธุรกิจของเรา

เวลาประพฤติปฏิบัติต้องมีอะไร? ต้องมีทางจงกรม ต้องอยู่โคนไม้ นั่งสมาธิภาวนา แต่นั่นเป็นกิริยานะ การเดินจงกรมก็เพื่อใจสงบ การเดินจงกรมก็เกิดปัญญาจากหัวใจ การนั่งสมาธิก็เอาร่างกายนั่ง แต่เพื่อความสงบของใจ การนั่งสมาธิ การเดินจงกรมนั่งสมาธิ การทำจากภายนอกเป็นกิริยา แต่มันจะย้อนกลับเข้ามาข้างใน มันถึงเป็นงานอันละเอียดมาก เห็นไหม ละเอียดๆๆ ละเอียดลึกซึ้งเข้าไป ปัญญามันเกิดละเอียดลึกซึ้งมากในหัวใจของเรา ผู้รู้คุยกับผู้รู้เรื่อง

ถ้าผู้ไม่รู้ ผู้ที่ตะแบง เห็นไหม เราไม่รู้เรื่องอะไรเลย เราอยากอวด “ละเอียดๆ” ละเอียดนี้ตอบไม่ได้หรอก คำว่า “ละเอียด” เอามาอ้างกันเฉยๆ ไม่รู้ว่าละเอียดมันคืออะไร? ละเอียดก็คือละเอียด ละเอียดก็คือทรายใช่ไหม? ละเอียดก็คือสิ่งที่เป็นผงธุลีหรือ? ไม่ใช่อย่างนั้น ละเอียดคือความรู้สึกความคิดที่มันแตกต่างกัน ความคิดที่ลึกซึ้งต่างกัน ความคิดที่สั้นๆ กับความคิดที่มันลึกในหัวใจ มันแตกต่างกันมหาศาลเลย เพราะความคิดอันหนึ่งคิดผิวเผินนี้มันเข้าไปไม่ถึงเนื้อของใจ ถ้าความคิดอันหนึ่งมันเข้าไปถึงเนื้อของใจนะ มันพลิกเพลงนะ มันพลิกคว่ำฟ้าดินนะ โลกธาตุหัวนั้ไหว โลกธาตุคือธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ ในร่างกายเรามันหัวนั้ไหว

คูสิ เวลานั่งสมาธิไปเกิดปิณฑนพองสยองเกล้า ตัวพองตัวใหญ่ เห็นไหม โลกธาตุไหวไหม? นี่โลกธาตุไหวแล้วนะ เวลาเกิดปิณฑนเกิดตัวใหญ่ตัวกลอน โลกธาตุไหวไหม? โลกธาตุไหวหมด แล้วเวลากิเลสมันเข้าไปชำระ มันครึ้นๆ ในหัวใจนี้มันมหัศจรรย์มาก

เราเกิดมาพบพุทธศาสนา เราเกิดมาร่างกายครบ ๓๒ เราเกิดมา มีศรัทธาความเชื่อ นี่เป็นบุญกุศลของเรา แล้วเราต้องพยายามรู้หรือค้น ต้องรู้ค้นค้นดัดแปลงเอง เวลาพระอรหันต์ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านจะถามเลยว่า “ใครทรมาน ใครทรมานมานี้”

ใครทรมานคือใครดัดแปลง ใครแก้ไข ทรมานคือการบอกกล่าว บอกวิธีการ เราสอนลูกนี่ทรมานลูก ทรมานให้เป็นคนดี สอนลูกนี่ใครทรมานมา มันรู้เองไม่ได้หรอก มันต้องมีคนทรมานมา รู้เองได้ก็มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระปัจเจกพุทธเจ้าเท่านั้น สาวก สาวกจะต้องมีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะคอยบอก “ใครทรมานมา” อาจารย์เราทรมานใจเรา ทรมานให้เราเป็นคนดี สิ่งนี้จะเป็นประโยชน์กับเรา แต่เรามองกันผิดพลาด มองเขาว่าใครดีใครดีใครบอกเราเป็นการกล่าวร้ายป้ายสี แต่ถ้าใครชื่นชมนั่นเป็นความดี เห็นไหม อันนั้นเป็นเรื่องโลกธรรม ๘

นะ แต่ถ้าครูบาอาจารย์คอยทิ่มหัวใจ เพราะกิเลสมันอยู่ที่ใจ ความรู้สึกออกมาจากใจแล้วมันจะ
แก้ไขเราเอวัง